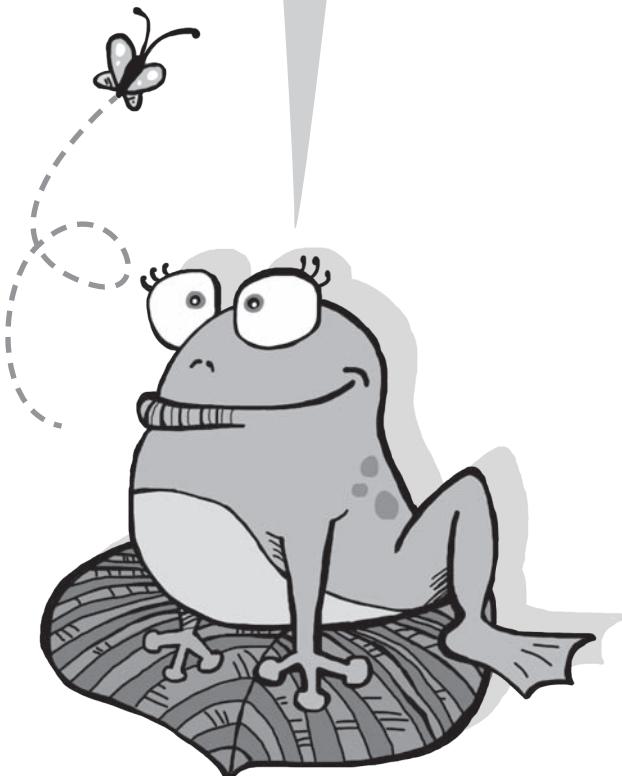

Јасминка Петровић

ДА ЛИ СТЕ ВИ ЖАБА?

Драмске игре за децу од 6 до 10 година

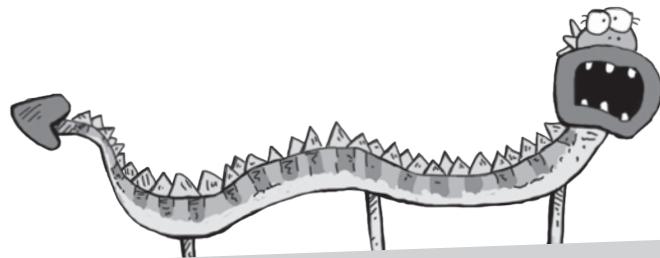
Илустровала:
Ана Петровић

Одисеја
Београд, 2013.

Да ли ћемо овако,
или ћемо онако,
питање је сад?

Зашто волим позориште?

Када смо биле мале, моја сестра Зорица и ја стално смо правиле позориште. Понекад смо имале публику, понекад нисмо. У неким представама је било сценографије и костимографије, а у некима није. У нашу малу глумачку трупу често су се укључивала и друга деца, а било је дана и када смо Зорица и ја биле саме на сцени. Некада смо изговарале речи славних писаца, а некада смо измишљале текст на лицу места. Нису све представе биле успешне и похваљене аплаузом, али то нас није спречавало да следећег дана поново развучемо завесу насрд дворишта и глумимо. Сазнање да се једног тренутка може бити зец, а следећег цин, поштар, учитељица, сликар, краљица, бубица или космонаут, испуњавало нас је великим радошћу. Лакоћа кретања кроз време и простор давала нам је осећај слободе и полета. Договори: „А да ли ћемо овако... или ћемо онако...?“ – чинили су да наша игра увек буде нова, занимљива, неочекивана. Позориште ти пружа могућност да будеш свој и испољиш таленте, али да истовремено будеш део тима. Данас, ни Зорица ни ја нисмо глумице, али је позоришни свет за нас остао велика чаролија. Можда је то разлог што на крају сваке представе кришом бришем сузе док се глумци клањају и публика тапше. Као океан преплаве ме сви они радосни тренуци детињства, када сам била истински велика, храбра и безбрижна. Ова књига настала је у част свих прошлих и будућих позоришних представа у којима побеђује дечја игра.

Јасминка

Садржај

Предговор

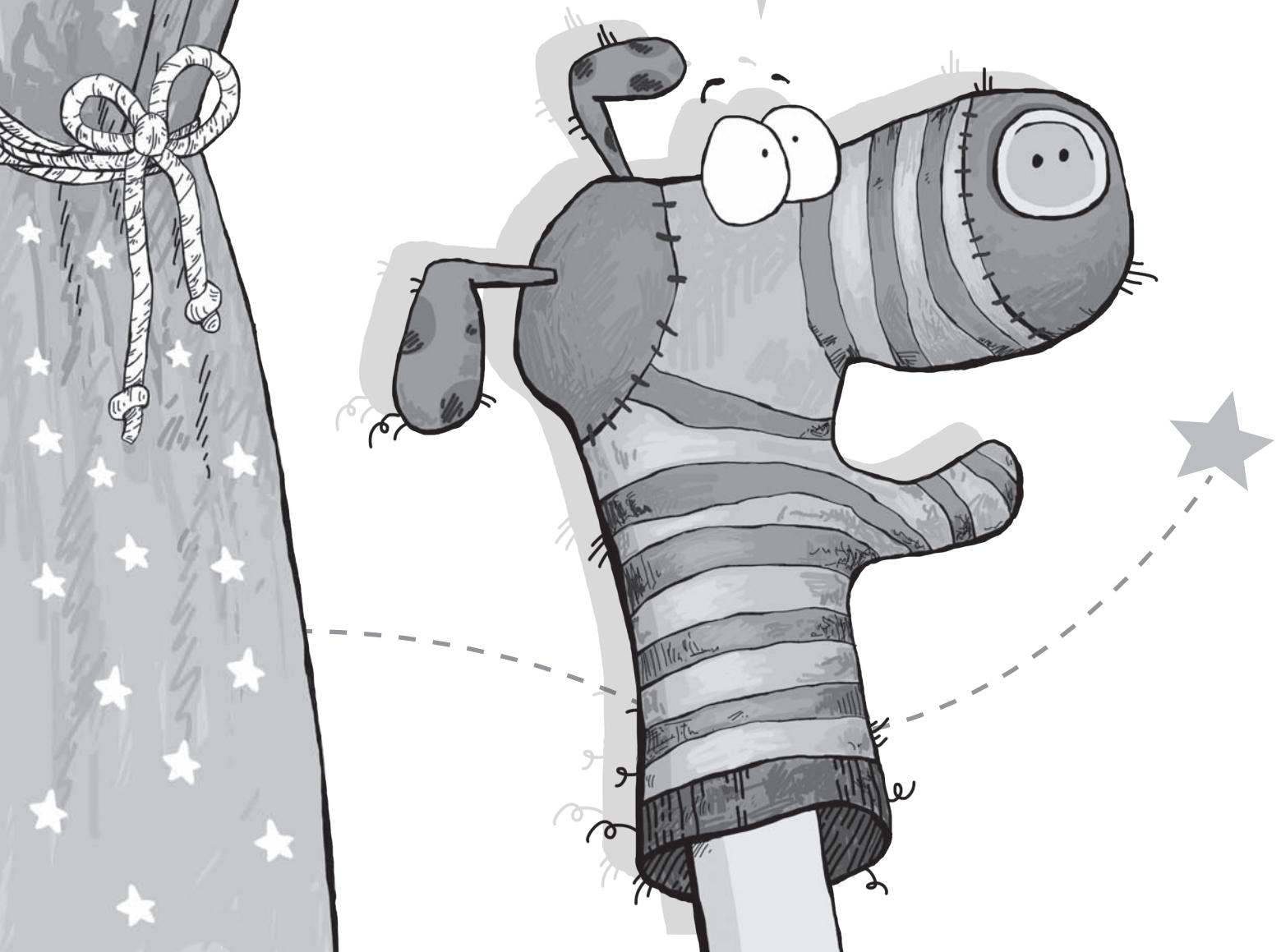
Драмске игре за децу од 6 до 8 година:

1. Да ли сте ви жаба?	11
2. Кућни љубимац	14
3. Три безобразне ћерке	19
4. Живела математика!	24
5. Добри другари	29
6. Скривено благо	34
7. Ваше височанство	38
8. Веренички прстен	42
9. А зашто?	46
10. Сад спавањац	49

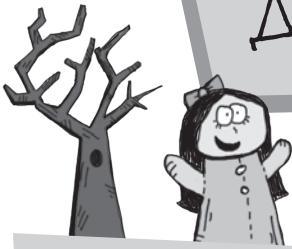
Драмске игре за децу од 8 до 10 година:

1. Креативна рециклажа	55
2. Шлихтара године	60
3. Тачан као смрт	66
4. У библиотеци	71
5. Мало језеро и велики бркови	78
6. Црвенкапа и три прасета	86
7. Деда Мраз и лектира	93
8. Између две ватре	97
9. Ликовни конкурс	103
10. Родитељи и деца	107

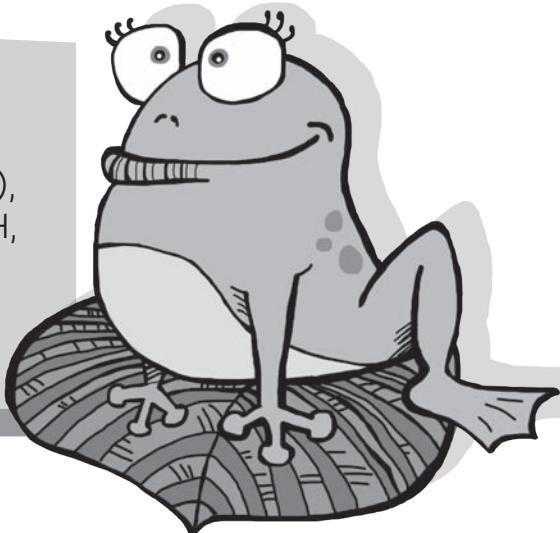
Драмске игре за
децу од 6 до
8 година

Да ли сте ви жаба?

Лица: СЛОВО Ж,
ДЕВОЈЧИЦА (7 година),
РОДА, ЛОКВАЊ, ЖБУН,
ЖАБА

(С једне сјране юла њојављује се слово
Ж с кофером у руци. С друге сјране юла
њојављује се девојчица с ранцем на леђима.)

СЛОВО Ж: Извините, да ли сте ви жаба?

ДЕВОЈЧИЦА: (Одмахује ћлавом.) Не, нисам. Ја сам
девојчица. Зовем се Жељка, а ко сте ви?

СЛОВО Ж: Ја сам слово **Ж**, драго ми је. (Рукују се.)
Можда сте ме већ срели у буквару.

ДЕВОЈЧИЦА: Да, да, видим ја да сте ми нешто познати.

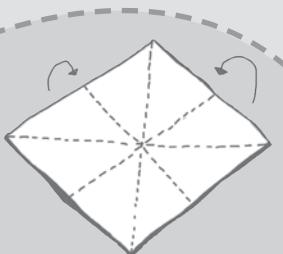
СЛОВО Ж: А да ли ви можете да ми објасните како да
препознам жабу?

ДЕВОЈЧИЦА: Човек хода, ево овако, а жаба скаче, ево
овако. (Имишира ход и жабље скакућање.)
Сигурно ћете је наћи у оној тамо бари.
(Показује јаркотом.) Знате, жабе живе у
барама.

Представа
„Да ли сте ви
жаба?” може
да се изведе
у затвореном
простору, али
и у природи.

Позоришне кулисе
су локретни
зидови на сцени.
Ако глумци
глуме под ведрим
небом, онда ће
имати природне
кулисе: брда,
дрвеће, жбуње,
цвеће...

Направи локвањ
од лалира.
Оригами је
вештина савијања
лалира која је
дошла из Јапана.
Од лалира се
могу направити
разне фигуре:
слон, зец, кутија,
срце, брод, ла и
локвањ.

Задаци за цео разред:

1. Јз ломоћ свог тела (лрсти, дланови, колена, столала, руке, ноге...) дочарајте кишу која пада, лтицу која лети, сунце које сија...

2. Шта је све потребно да би се биљка развијала?
Покажите локретима тела раст биљке од семена до плода.

3. У чему је значај инсеката?
Зашто неки људи имају страх од тих малих животиња?

СЛОВО Ж: Хвала вам, Жељка, и довиђења.

ДЕВОЈЧИЦА: Довиђења.

(Девојчица јродужи својим јушем, а Слово **Ж** крене према бари. Ускуш срећне ужурбану роду.)

СЛОВО Ж: Извините што вас узнемиравам, да ли сте ви жаба?

РОДА: (Љушићо се намршићи.) Наравно да нисам, свашта! Ја сам рода. Жаба има кратке ноге, а рода дугачке, ваљда видите и сами. Кад мало боље размислим, волела бих и ја да се сртнем са поштованом мљац, овај глоц, овај госпођицом жабом. Ако је нађете, јавите ми где је.

(Рода журно оде својим јушем. На сцену долази локвањ.)

СЛОВО Ж: Ја сам слово **Ж**, а ви сте сигурно жаба, је л' да?

ЛОКВАЊ: (Љушићо ювика.) Молим? Каква увреда! Ја сам локвањ. Краљ међу цветовима. Жабе су најружнија створења на свету, а погледајте како сам ја леп! Жабе имају буљаве очи, а ја предивне латице, беле као снег.

СЛОВО Ж: Извините, није ми била намера да вас увредим. Знате, ја тражим жабу, рекли су ми да ћу је наћи овде, у бари.

ЛОКВАЊ: Мислим да се жаба сунча на камену.
Погледајте да није тамо, на обали. (Показује њесном.)

(Локвањ оде са сцене. Слово **Ж** приђе жбуну.)

СЛОВО Ж: Добар дан, жабо, коначно сам вас нашао.

ЖБУН: Ја нисам жаба. Ја сам жбун. Жаба кре-кре-кекеће, а ја шшшшумим на ветру.

СЛОВО Ж: А да ли ви случајно знате где могу да нађем жабу?

РОДА: Знам. У свом десном џепу.

СЛОВО Ж: Данима путујем по свету. Пао сам с ногу. Зашто ми нисте одмах рекли да је жаба код мене?

ЖБУН: Зато што ме нисте одмах срели.

СЛОВО Ж: (Слово **Ж** вади жабу из џеја.) Значи, ви сте та зелена госпођица која скаче, купа се у бари, сунча на камену и кре-кре-кекеће?

ЖАБА: Јесам.

СЛОВО Ж: Звали су ме телефоном из Министарства слова и рекли су ми да вам хитно доставим једно **Ж**. (Vadi слово **Ж** из кофера и ђружка ћа жаби.)

ЖАБА: Хвала, врло сте љубазни. Знате, једна девојчица је писала састав о мени и случајно је „прогутала“ слово **Ж**, па сам ја тако постала „аба“. Сада, захваљујући вама, опет ћу бити „жаба“.

СЛОВО Ж: Е, баш ми је драго. Довиђења.

ЖАБА: Довиђења.

(Свако, задовољно, одлази на своју сррану.)

крај

Направите хор имитирајући различите инсекте. Идемо, три, четири!

Тема за разговор:

Свако биће има место у природи. Љута се деси биљкама/животињама/људима када промене своје природно станиште?

Кућни љубимац

(Дневна соба. Мама њеља. Прилазе јој Сара и Марко.)

САРА: Марко и ја смо завршили домаћи, средили смо собу и бацили ћубре. Како још можемо да ти помогнемо?

МАМА: (Зачуђено њишћа.) Да ми помогнете?

МАРКО: Да. Можемо да усисамо подове, да оперемо судове, да одемо на пијацу...

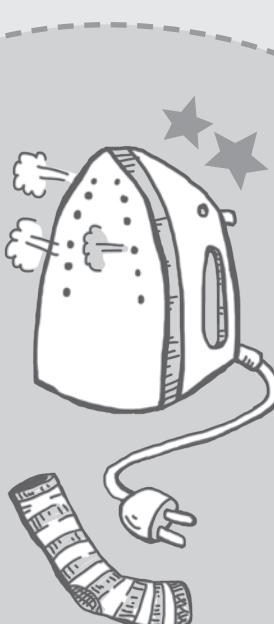
САРА: Само нам кажи шта треба да урадимо и одмах се бацамо на посао.

(Мама њресћаје да њеља и сумњично гледа Сару и Марка.)

МАРКО: Ако си се уморила, можемо да пегламо. Није проблем.

(Марко њоказује руком на ћомилу чистот веша у корби.)

Буди реквизитер у овој представи. Припреми све ствари које су потребне за сцену (легла, даска за леглање, корпа с вешом...) Реквизитер долази на сваку пробу и представу, и води рачуна о реквизитима.

МАРКО: Ти лепо седи и одмарај се, а ми ћемо ово зачас да завршимо. Важи?

МАМА: Какву штету сте направили? Да ми нисте обрисали неки текст у рачунару? Рекла сам вам сто пута да не дирате мој рачунар без питања!

САРА: Нисмо обрисали текст, него прашину. Знаш какав ти је сад рачунар, као нов!

(Мама искључује њену и седа за стол. Поред ње седају Сара и Марко.)

МАМА: Боље одмах пређите на ствар! Шта сте урадили? Да чујем...

МАРКО: Зашто мама, ми смо мислили...

(Марко заспеје и тољеда у сесију.)

МАРКО: Сара и ја смо мислили да би било лепо да...

САРА: ... набавимо слона.

МАМА: Молим?

МАРКО: Да набавимо слона.

МАМА: Слона?

САРА и МАРКО: Да.

МАМА: Деци, је л' ви то мене зафраквате?

САРА: Не, врло смо озбиљни! Имамо чак и план!

МАРКО: Све смо лепо разрадили.

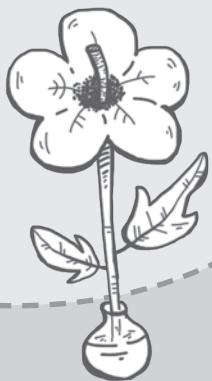
Олиши свог
кућног љубимца
или љубимца
којег би волео да
имаш.

Дидаскалије су
кратка упутства
у драмском
тексту, која
глумцима
објашњавају
шта да раде
на позорници.
Пишу се
унутар заграда.

Тема за
разговор:

Да ли свака
животиња може
да буде кућни
љубимац? Зашто?

Израз „Да нисте јели бунике“ користи се за особе које се чудно понашају. Буника је отровна биљка која може да изазове губитак ламђења, лудило или чак смрт. Верије се да је буника била главни састојац налитка који је полио Ромео у Шекспировој драми „Ромео и Јулија“.

Теме за разговор:

Добре и лоше стране зоолошког врта.

САРА: Као прво, слон нема длаке, па се не лиња; као друго, не лаје, па неће сметати комшијама, а као треће, нема буве, па може да се пење по креветима.

МАРКО: А пошто ти волиш слонове, неће ти бити тешко да га шеташ по киши...

САРА: ... и да за њим бришеш блатњаве трагове.

МАМА: Шта је с вами, децо? Да нисте јели бунике?

МАРКО: Ми зnamо да је теби слон најомиљенија животиња, па смо хтели да те обрадујемо.

МАМА: Мене да обрадујете?

САРА: Да. Знаш, као у оном филму што смо гледали, кад је човек добио на поклон слона.

МАМА: (Осврћe сe око себe.) Је л' ово скривена камера?

МАРКО: Сви осим нас имају неког кућног љубимца. Ти си рекла да нећеш да примиш у кућу ни пса, ни мачку, ни папагаја, ни хрчка.

САРА: Пошто ништа ниси рекла за слона, онда смо Марко и ја набавили слона.

МАМА: Е, доста је било завитлавања!

(Мама усшaјe од сшолa, a Сара и Марко јe задржавају.)

САРА: Чекај, седи још мало.

(Мама седне.)

МАРКО: Значи, нећеш слона.

Зашто се неки родитељи противе држању кућних љубимаца у стану? Дај предлог како се та ситуација може решити.

Шта је све потребно урадити да би кућни љубимац био срећан и здрав?

Имитирај кретање и гласове лса, мачке, летла, слона, лужа, тигра, медведа, мајмуна, коња, зетца... Шта све можемо да научимо посматрајући и имитирајући животиње?

МАМА: Нећу. Деци, имам посла преко главе, гори ми под ногама. 'Ајде, реците шта имате, па одох да радим!

САРА: Ако си баш толико против слона...

МАМА: Јесам.

САРА: Онда ћемо да га вратимо у зоолошки врт.

МАМА: Е, баш ми је драго. То значи да је позоришна представа, за данас, готова?

МАРКО: (Снуждено њојлега сесију.) Јесте. Али после ове позоришне представе нема аплауз.

САРА: И само да знаш, ја ћу својој деци да дозволим да држе слона. То је тако племенита животиња.

МАМА: Чекајте, чекајте, је л' вас двоје ово мислите озбиљно?

МАРКО: Мислим озбиљно.

МАМА: Да хоћете слона?

САРА: Да.

МАМА: Деци, 'ајде да размишљамо реално, да сте рекли да хоћете куче, то бих још и разумела, али слона, па то је тотално лудо...

МАРКО: Куче!

САРА: Рекла си куче?

МАМА: Па да, куче је некако нормално да се држи у стану, али слон као кућни љубимац, то има само у филму.

Туфницу на
сцени може да
глуми плишана
играчка, а може
и права կуца,
ако тако одлучи
реквизитер.

(Марко и Сара ођарче до своје собе и донесу карбонску кушију. Ставе је мами у крило.)

САРА: Мама, зар није сладак?!

МАРКО: Види како мрда њушком док спава!

САРА: Сигурно сања да мирише цвеће.

МАРКО: Или неку велику коску.

МАМА: Ма, каква коска, он је беба, задавио би се.
Нисте му ваљда давали коску?

МАРКО: Нисмо. Дали смо му да пије јогурт.

МАМА: Паметно. А што му је слатка ова туфница на
глави!

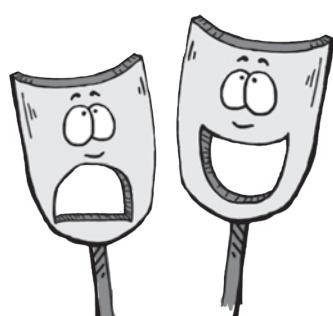
САРА: Туфница. Зваћемо га Туфница. Је л' може?

МАМА: (Разнежено ђођеда у децу.) Може.

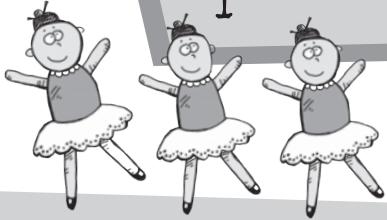
САРА: (Гледа у маму.) Значи, Туфница остаје с
нама?

МАРКО: Полако, Саро, можда би мама ипак више
волела да имамо слона?

крај

Три безобразне ћерке

Лица: ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА, ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА, ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА и њихове ћерке КОПРИВА (7 година), ПЕРТЛА (6 година) и ВОДЕНИЦА (8 година)

(Паркић. Три јријашељище вештице седе на клући и разговарају док се њихове ћерке иђрају у доњем делу сцене. Поред сваке вештице јаркирана је њој једна мешла.)

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: (Прича јоносно.) Моја ћерка је толико ружна да од ње мишеви беже на два километра. Кад је чудовиште сртне на улици, одмах прелази на другу страну. Толико се препадне од ње.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Ах, није то ништа! Моја ћерка се никад не купа. Не знаш да ли јој више смрди из уста или из ципела.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Добро, добро, признајем да је твоја ћерка смрдљивија од моје, али моја има дужи нос. Дршка од метле је „мало дете“ за њен носингер.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: А како је тек моја ћерка лења! Па, њу мрзи да узме чешаљ у руке, а камоли да опере косу. Фризера у животу није видела.

Одећа коју глумач носи на сцени зове се костим.
Уметник који смишља одећу за глумце зове се костимограф.

Предлог:

Буди костимограф у овој представи и смисли костиме за вештице. Џешире можеш да направиш од картона, а црне огратаче од најлон кеса за ђубре. Наравно, може се употребити и стара гардероба рођака и комшија.

Драмска игра за једну особу:
Одглуми лењу особу, али без речи. Употреби једино покрете тела и мимику.
Овај начин глуме зове се лантомима.

Теме за разговор:

Зашто су важне радне навике?
Имаш ли ты радне навике?
Да ли завршиш све што почнеш?
Умеш ли да направиш план рада за учење?
Где и како лишеши домаће задатке?

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: (Пољега у вештицу Штипальку.)

Вештице Штипалька, што си се ти ућутала? Не хвалиш се својом ћерком?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (Забринућо ћега у своју ћерку.)

Ништа ме не питај! Она се ухватила доброг друштва и кренула у школу.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: У школу?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Да, да. Поједох се жива, ноћима не спавам од секираџије.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Чекај, мислиш оно - сваког јутра устаје у седам сати, умива се, доручкује, спрема књиге...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Да, баш тако.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: ...учи, ради домаћи?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (Клима ћавом.) Баш тако, учи, ради домаћи, купа се, чешља, пере косу, осмехује се, каже хвала и молим...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Цццццц, па то је страшно!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Да ли си јој давала напитак од орлових ногтију?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Сто пута. И плус капи од Баба-Рогиних ушију.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: И?

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: И ништа.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Па, је л' почела да говори ружне речи, да пљује, да се плези...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Ма какви, из дана у дан понаша се све љубазније и финије, да ти се живот смучи! А петице само пљуште, те из математике, те из ликовног, те из француског... Не могу више то да издржим, полудећу...

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Полако, смири се, драга вештице!
Смири се!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Јесте, лако је теби тако да говориш, вештице Гурабијо (Бризне у њлач.). Твоја ћерка не зна ни једно једино слово, а ова моја чита чак и књиге за лектиру. (Гласно руга.)

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Ништа не брини, сад ћемо вештица Гурабија и ја нешто да сmisлиmo.

(Вештица Карбураторка и вештица Гурабија размишљају и домунђавају се. Вештица Штипалька њлаче и шмрче. С времена на време брише нос рукавом.)

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: (Изненада њовика.) Имамо решење!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Реците, 'ајде реците!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Твоја Воденица треба да се дружи с нашим ћеркама. Коприва и Пертла има да је упропасте док кажеш „тандара мандара“. Научиће је како да шутира и гребе другу децу...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: ... и да им отима ужину и мобилни телефон...

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (Брише сузе и шмрче.) Јој, кад би је научиле и да чачка нос!

Предлог:

Налрави са другарицама и друговима у разреду позоришни бонтон са одговарајућим текстовима и цртежима.

Теме за разговор:

Да ли се неко у твом окружењу лонаша грубо и насиљно? Шта мислиш о таквом лонашању?
Да ли уметност може утицати на промену лонашања код насиљника?
Која врста музике умирује бесног человека? На који начин позориште може помоћи у одрастању деце?

Балет је уметничка игра на позорници. У пратњи музике, играчи локретима тела приказују догађаје и осећања.

Режисер или редитељ води рачуна да се сви елементи позоришне представе уклопе на најбољи могући начин. У позоришту влада мускетарско правило „Један за све, сви за једног“.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Па, наравно, ништа лакше!

Моја Коприва је завршила семинар „Трајно уклањање лепог понашања“ код чувеног професора Смрде Прде.

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Није да се ја сад нешто хвалим, али моја Пертла је освојила чак две белосветске награде на фестивалу „Ружне навике“.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: (Оћећ бризне у њлач.) Јао, благо

вама! Моја Воденица никад у животу није ставила прст у нос. Па, где то има?! Замислите вештицу која не уме да чачка нос! Једном сам јој чак нашла марамицу у ћепу! Ни мање ни више него марамицу! Страшно!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Е, јадна ти, шта си све претурила преко главе!

(Пертла сва узбуђена дојрчава до своје маме, вештице Гурабије.)

ПЕРТЛА: Мама, ја хоћу да идем на балет!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Пертла, шта ти је? Какве су то глупости?

ПЕРТЛА: Мама, молим те, молим те. Хоћу да имам розе балетску хаљину и розе балетске патике и овако да играм... (Показује.)

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Дете, ти бунцаш, сигурно имаш температуру. (Ставља јој руку на чело.) Па да, ево, врела је. Морамо брзо да идемо кући.

(Долазе разиђане Коприва и Воденица.)

КОПРИВА: Мама, ја желим да се учланим у библиотеку и желим да читам књиге и желим да

сазнам свашта о другим земљама, људима, планетама...

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: (Узнемирено усхаје.) Коприва, шта трабуњаш? Где си чула све те ужасне речи? Ти добро знаш да кад мале вештице говоре такве речи да им отпадне брадавица с носа и да постају лепе и племените.

КОПРИВА: Мама, кад порастем бићу добра вила, а добра вила нема брадавицу на носу.

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: (Љушићо говори кроз зубе.) Разговараћемо о овоме код куће.

ВОДЕНИЦА: А ја желим да будем позоришни режисер.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Шта ради тај режисер, је л' режи по позоришту?

ВОДЕНИЦА: Ма не, мама, режисер је уметник који са глумцима прави представу. У позоришту је све као у сну.

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Ију! Какво позориште, какви бакрачи!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Вештице драге, шта се то догађа с нашом децом?! Како да их спасемо од ове страшне заразе?

ВЕШТИЦА КАРБУРАТОРКА: Из ових стопа враћамо се у бајке!

ВЕШТИЦА ГУРАБИЈА: Сви на метле!

ВЕШТИЦА ШТИПАЉКА: Бежимо одавде!

(Вештице седају на мешле и прчећи нађушићају сцену.)

Размисли:

Постоји ли сличност између учитеља и режисера?

Буди кореограф и осмисли за ову сцену балетске покрете за лик Пертле. Не заборави да је она илак незгрална вештица.

Бакрач је посуда која се некада користила за грејање воде на ватри. Израз „Ма, какви бакрачи“ казује да је нешто сасвим неважно.

Драмске игре за
децу од 8 до
10 година

Креативна рециклијажа

Лица: ЛЕВА ЦИПЕЛА, ПРАЗНА ТЕГЛА, ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ, ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА, ЈАСНА (10 година) и ДАРКО (9 година)

(Луткарска јредсјава. Полумрачни њодрум. Полица са старим јредмештима. Поред њолице стоји јокварени бицикл.)

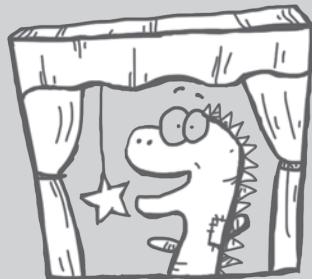
ЛЕВА ЦИПЕЛА: Ах, тако сам усамљена!

ПРАЗНА ТЕГЛА: А ја се осећам некако празно!

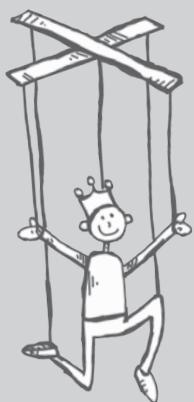
ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: А ја сам скроз сломљен, не могу ни да мрднем! Жељан сам широких улица, зелених паркова, кеја, игралишта...

ЛЕВА ЦИПЕЛА: А ја сам жељна излазака и провода! Само кад се сетим где сам све некад ишла! Газила сам по музејима, аеродромима, ресторанима... а ево како сам завршила!

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Шта ја треба да кажем? Гуме су ми пробушене, кочнице покварене. Донели су ме у подрум и заборавили. А некада сам као ветар јурцао с једног краја града на други.

Представе се могу играти у затвореном простору, али и на трговима и улицама. Луткарске представе често се изводе под отвореним небом, јер су њихове сцене мале и лако се преносе.

У луткарском
позоришту лутке
могу бити:

марионете (лутке
на концу које
глумац гледа
одозго док их
покреће ловлачеки
конце),
гињоли (лутке
које глумац
навлачи на руку
и анимира их
мрдањем прстију),
гранд гињоли
(лутке величине
човека, глумац их
облачи и анимира
их телом),
малет лутке
(настале у серији
„Малет шоу”,
прелознају се ло
отвореним устима
и комичним
лоптастим очима),
лутке на штаду
(настају уз помоћ
варјаче, кишобрана,
гранчице...)

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Ништа ми не говори! Дође ми да се обесим о
пертлу.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Али ти немаш пертлу!

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Тачно. Немам више ни пертлу, ни штиклу.
Види на шта личим! На чудо!

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Ни ја више нисам оно што сам
био. Очерупали су ме као кокошку. Све су
поскидали са мене, педале, светла, ланац,
све, све су однели. Све.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Вас двоје сте бар видели света, а ја се нисам
мрднула из овог подрума. У другим теглама
се чува пекmez, слатко, туршија, ајвар, а мене
нису користили чак ни за чување ексерса и
шрафова.

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Живот није фер. Зар смо ово заслужили?

ПОКВАРЕН БИЦИКЛ: Такви су људи! Чим се у продавници
појави неки нови модел, тебе шутну као да
им никад ниси користио. Збогом, заувек!

*(Са врха њолице одлучно њројовара њишара
без жица.)*

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Доста кукања! Не могу више да вас
слушаам! Ако вам је овде толико лоше, зашто
не одете на неко боље место?

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Ех, кад би то било могуће!

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: А зашто није могуће? Ти бар имаш
точкове.

ПОКВАРЕН БИЦИКЛ: Имам точкове, али су ми избушене
гуме.

ПРАЗНА ТЕГЛА: Ни кочница му не ради. Треба негде да се скрши!

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Само бедачите! Где вам је добро расположење?

ПОКВАРЕНИ БИЦИКЛ: Однели га с педалама.

ЛЕВА ЦИПЕЛА: Мени је отпало са штиклом.

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Ако направимо добро расположење, појавиће се и добро решење.

ПРАЗНА ТЕГЛА: А шта је то добро расположење?

ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Кад ти дође да запеваш:

„Кад си срећан пљесни тада длан о длан...
Кад си срећан пљесни тада длан о длан...
Кад си срећан и кад желиш с другим делит
срећу ту,
Кад си срећан пљесни тада длан о длан...“

(Чују се враћа од Јодрума.)

ПРАЗНА ТЕГЛА: Неко долази! Тихо! Пст!

(Гитара без жица пресаже да јева. У Јодрум долазе Дарко и Јасна.)

ЈАСНА: Ала је мрачно!

(Дарко укључује бајеријску ламу и освештава предместе љо Јодруму, један љо један.)

ДАРКО: Јасна, шта мислиш да узмемо овај стари бицикл? Од њега можемо да направимо, рецимо... рецимо... чивилук за качете, капе и шешире.

Лутке у овој драмској игри можеш да направиш од картона, стиролора или палирмаша. Можеш употребити и старе предмете, играчке и сл.

Свака лутка треба да има одговарајуће локрете и посебну боју гласа. Тако лутка добија карактер у складу са лицем. Хм, на који начин говори покварени бицикл? А лева ципела?

Луткар је врло захтевно занимање, јер глумац треба да има различите таленте и вештине. С друге стране, луткарство уметникуј пружа бескрајне стваралачке могућности и доноси велику радост у раду. Нема луткара који жели да промени своје занимање.

Позоришне цаке:

Лутке могу бити и твоје руке, столала и прсти. Довољно је на њима нацртати лица јунака.

ДАРКО: Добра идеја.

(Дарко узима бицикел.)

ЈАСНА: Дарко, а види ову теглу! Кад је лепо оперемо и украсимо, у њу можемо да ставимо мамине перле. Она њена стара кутија је сувише мала.

ДАРКО: Може. Понеси је.

(Јасна узима шећлу.)

ЈАСНА: Дарко, Дарко, а види ову ципелу! (Показује њрсћом на њу.) Скроз је блесава. Шта бисмо могли од ње да направимо? Је л' имаш неку идеју?

ДАРКО: Шта ја знам, можда саксију или постолје за лампу.

ЈАСНА: А шта мислиш да је лепо офорбамо и у њој држимо даљински за ТВ?

ДАРКО: Која идеја! Браво! Понеси је.

(Јасна узима и леву цићелу.)

ДАРКО: Ја ћу да узмем ову гитару.

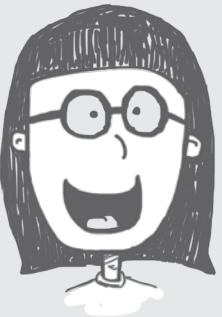
ЈАСНА: Шта ћеш с њом? Видиш да нема жице.

ДАРКО: Ставићу јој жице и онда ћу да свирам. Уопште није лоша.

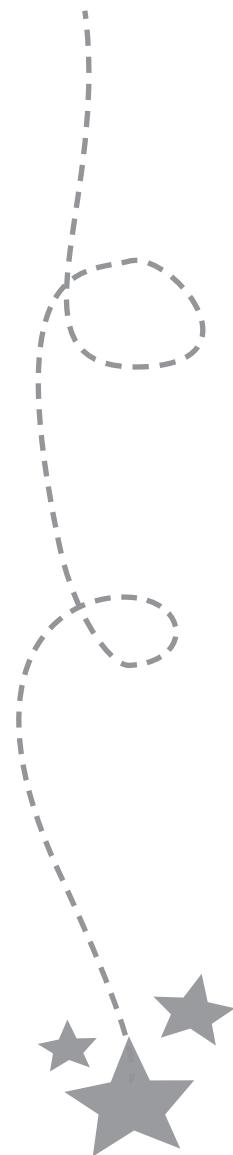
ГИТАРА БЕЗ ЖИЦА: Другари, шта сам вам рекла? Добро расположење даје добро решење.

(Најђре зајева ђишара без жица, онда јој се ђригруже ђлумци, а зајим и ђублика.)

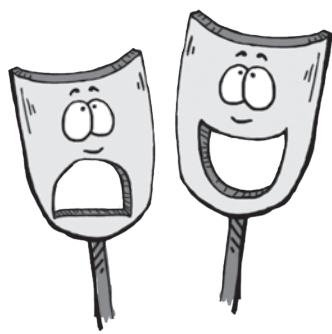
СВИ: Кад си срећан рециклажом бави се...
Кад си срећан рециклажом бави се...
Кад си срећан и кад желиш с другим делит
срећу ту
Кад си срећан рециклажом бави се...

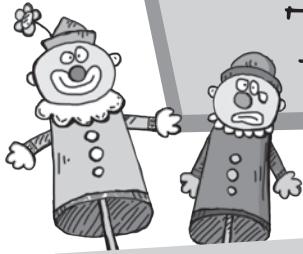
крај

У представама
за децу лублика
често постаје
равноправан
учесник. Нпр.
деца из лублике
помажу принцу
да открије
којим је путем
отишла принцеза,
талашу у ритму
музике или
певају заједно са
глумцима...

Тачан као смрт

Лица: МИЛЕНА
(10 година), БАБА,
КОМШИНИЦА и
ДЕДА

(Дневна соба. Десно се иде у кухињу, лево је излаз из стана, ћраво је прозор. Милена завршава телефонски разговор, а њена баба долази из кухиње. У руци држи миксер.)

Да ли поштујеш
түђе време?
Да ли често
касниш (у школу,
на тренинг, у
парк...)? Да ли
одлазиш код
пријатеља без
договора и
најаве? Да ли
крећеш кући тек
кад домаћини
обуку лицаме?

МИЛЕНА: Рећи ћу баби... Добро... Довиђења... Добро...
Знам... Довиђења.

БАБА: Ко је то био?

МИЛЕНА: Опет је звала она нова комшиница. Каква напаст! Прво је питала да јој позајмимо тигањ, па је тражила два јајета, онда мало соли, а сад јој треба шоља уља. Могли смо одмах лепо да јој испржимо кајгану и да је позовемо на доручак.

БАБА: Шта ће жена, тек што се уселила, треба јој времена да се снађе. Кад дође, даћемо јој шољу уља и готово. Ја одох да завршим торту, види колико је сати!

(Баба журно крене ка кухињи. На њола њућа окрене се ђрема унуци.)

БАБА: Милена, деда ће да те зове (ђоказује на ђрозор) у подне, то ти је за неких петнаест минута. Треба да му помогнеш да понесе ствари на спрат.

МИЛЕНА: Важи.

(Баба одлази. Из кухиње се чује звук миксера. У дневну собу улази комшиница са шољицом у руци. С врашта ђочиње да ђрича.)

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа, чујем да је данас бакин рођендан, долазе вам гости, нећу ја да сметам, ви сте сигурно у великој гужви, али могу мало да седнем...

(Комшиница седа на столицу. Руком ђовуче Милену, ља и она седне на столицу ђоред ње.)

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа и ја сам у послу до гуше, ништа ми не говори, још су ми ствари по кутијама, а треба да изрибам купатило, да укључим бар две машине...

(Милена нервозно цућка ноћама, а комшиница све брже ђрича.)

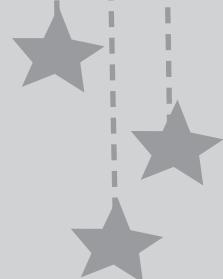
КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа, ја не волим да оговарам, али што је прљаво у стану, грозота, та жена која је живела пре мене, ништа није радила по кући... мора да је нека много лења жене...

МИЛЕНА: Није истина! Тетка Сека дивно прича приче. Ја сам обожавала да је слушам. Она је супер и баш ми је жао што се одселила.

Теме за размишљање:

Да ли је потребно куцати или звонити пре него што се уђе у туђи стан? Колико одрасли поштују твој животни простор (место где се играш, учиш, славаш...)? А ти њихов? Зашто је важно поштовати туђи простор?

Задаци:

1. „Тачан као смрт” одиграва се у дневној соби. Како је замишљаш ако имаш следеће податке: Милена воли да чита „Политикин Забавник”, њена мама негује цвеће у саксијама, тата и деда играју шах, а баба воли да гледа ТВ?

2. Нацртај собу дечака који свира виолину, игра тенис и прави макете авиона.

3. Како замишљаш девојчицу која у соби има зеца, своје цртеже, књиге и рачунар?

КОМШИНИЦА: Ето, знала сам, торокуша. Уместо да је ухватила крпу у руке, она је млатила празну сламу. Него, лутко моја лепа, притвори тај прозор, уби ме промаја у леђа...

МИЛЕНА: Жао ми је, али не могу, чекамо деду.

КОМШИНИЦА: Па, неће деда вальда да уђе кроз прозор?

(Комшиница ћрасне у смех.)

МИЛЕНА: Хоће.

КОМШИНИЦА: Али ви сте на другом спрату, лутко моја лепа! Да није деда можда падобранац?

(Комшиница се сад већ трохочотом смеје.)

КОМШИНИЦА: Да није Супермен?

МИЛЕНА: Чекајте (штапансвеним ћласом) па, зар ви не знате?

(Комшиница се најло умири и ћриближи се девојчици.)

КОМШИНИЦА: А шта то, лутко моја лепа? Шта ја то не знам?

МИЛЕНА: Па... ако вам баба ништа није рекла... онда боље и ја да ћутим.

КОМШИНИЦА: Лутко моја лепа, кад мени нешто кажеш то ти је као да си у црну земљу закопала, буди сигурна, то ће остати само између нас две.

МИЛЕНА: Па, не знам... то је породична тајна... ако вам баба ништа није рекла... боље да држим језик за зубима...

(Комшиница излара од жеље да чује
јородичну шајну.)

КОМШИНИЦА: Ево, обећавам ти, лутко моја лепа, да из
ове собе неће изаћи ниједна реч.

МИЛЕНА: Обећавате?

КОМШИНИЦА: Обећавам, лутко моја лепа, само ти мени
реци...

(Комшиница јриђе још ближе девојчици.)

МИЛЕНА: Не знам одакле да почнем... ствар је
мало чудна, знате, деда је умро пре пет
година...

КОМШИНИЦА: Умро, кажеш?

МИЛЕНА: Да, али долази нам у госте за сваки бабин
рођендан, и то кроз прозор, тај ту иза
ваших леђа. Али молим вас, о овоме
никоме ни речи. Знате какве су комшије...

(Комшиница зине од чуда. Милена гледа
на саши.)

МИЛЕНА: Сада је подне, деда само што није стигао.
Тачан је као смрт.

(У том тренушку зачује се дедин глас.)

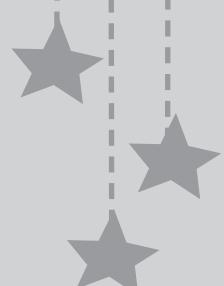
ДЕДА: Милена!

(Комшиница врснє и одјури својој кући.
Баба улази у собу с чинијом и варјачом у
рукама.)

БАБА: Шта би с комшиницом?

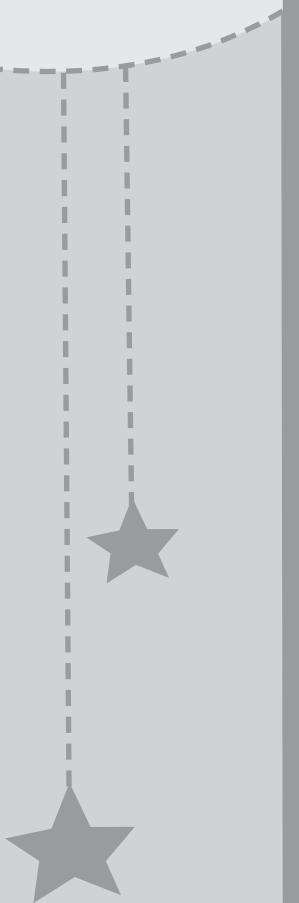

Композитор
компонује
одговарајућу
музика за
представу.

У лозоришу сан постаје стварност, а стварност постаје сан. То је могуће јер се у једној представи прелићу многе уметности: писање, сликање, глума, музика, игра...

МИЛЕНА: Отишла је кући.

БАБА: А ја таман хтела да је позвовем вечерас на торту.

МИЛЕНА: Мислим да је нећемо скоро видети.

ДЕДА: (Довикује иза сцене.) Милена! Је л' силазиш? Треба ми помоћ за цегере!

МИЛЕНА: (Довикује из рекој розора.) Ево ме, деда, стижем!

крај

